

Perlemorvinge, foto: Bærum kommune

Naturmangfold i Bærum

Martine Knudsen 20.01.20

Avdeling Park, landbruk, natur og kulturvern,
Natur og idrett

Sammen skaper vi fremtiden

MANGFOLD - RAUSHET - BÆREKRAFT

Naturmangfold i Bærum

- Bærums rike naturmangfold
- Hvorfor trenger vi natur?
- Hva er utfordringene i Bærum?
- Hvilke verktøy har vi?
- Hva gjør vi i dag?
- Hva kan vi gjøre framover?

Dragehodeeng på Fornebu, foto: Terje Johannessen, Bærum kommune
Dragehode er kategorisert som sårbar på norsk rødliste 2015

FNs naturpanel: Tilstandsrapport for naturen på jorda 2019

Rapporten fra Naturpanelet viser at naturens tilstand blir stadig dårligere. Situasjonen er alarmerende. Å ta vare på naturen her helt avgjørende for vår eksistens og vår velferd. Det er også hele grunnlaget for vår økonomi og sysselsetting. Rapporten viser at det som gjøres globalt for å ta vare på naturen er for lite og det går for sakte, sier klima- og miljøminister Ola Elvestuen.

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/alarmerende-fra-naturpanelet/id2643927/>

Kvinandhanner, foto: Terje Johannessen, Bærum kommune

Bærum – en del av verden

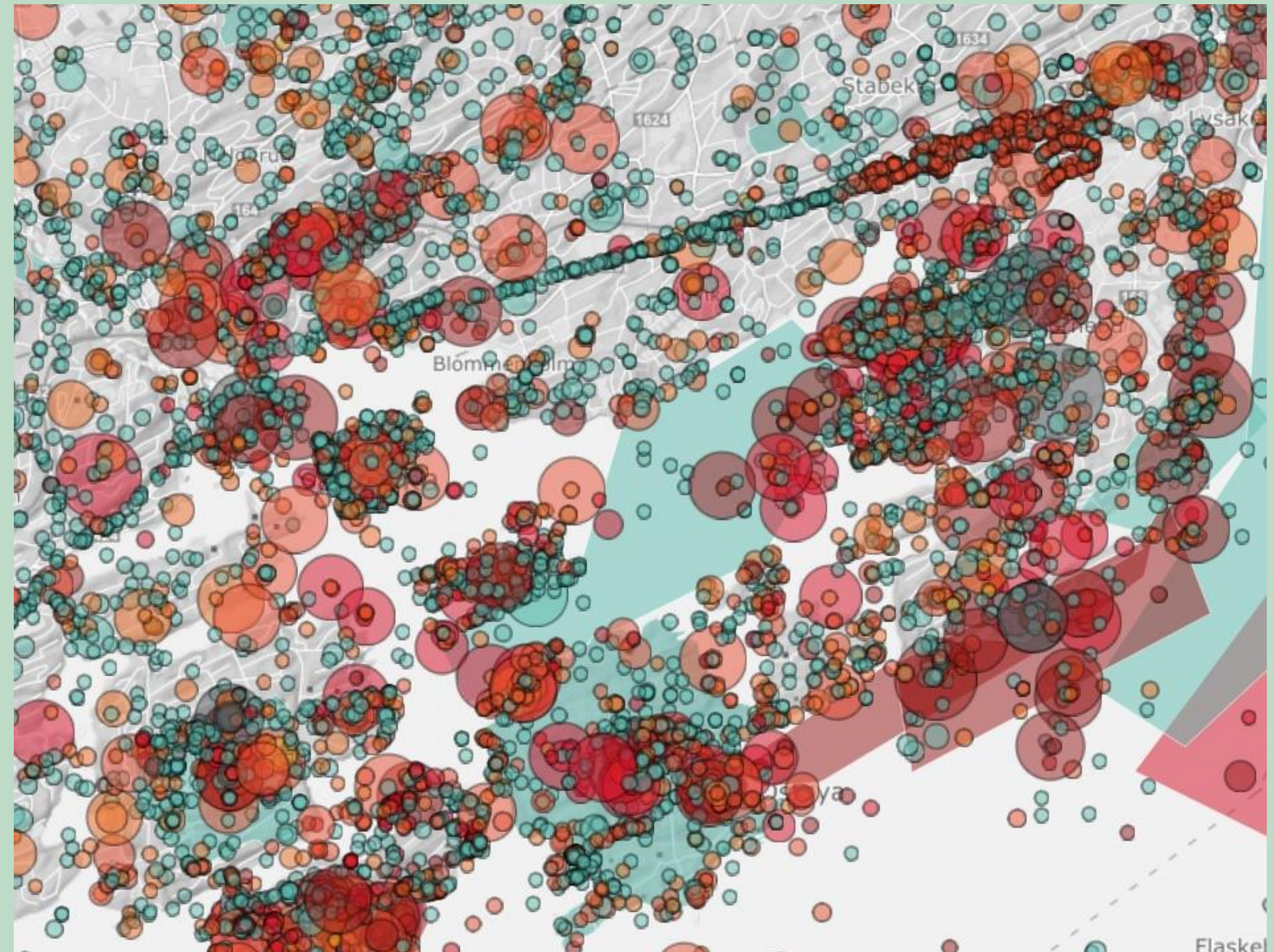
«Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling»

«Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold»

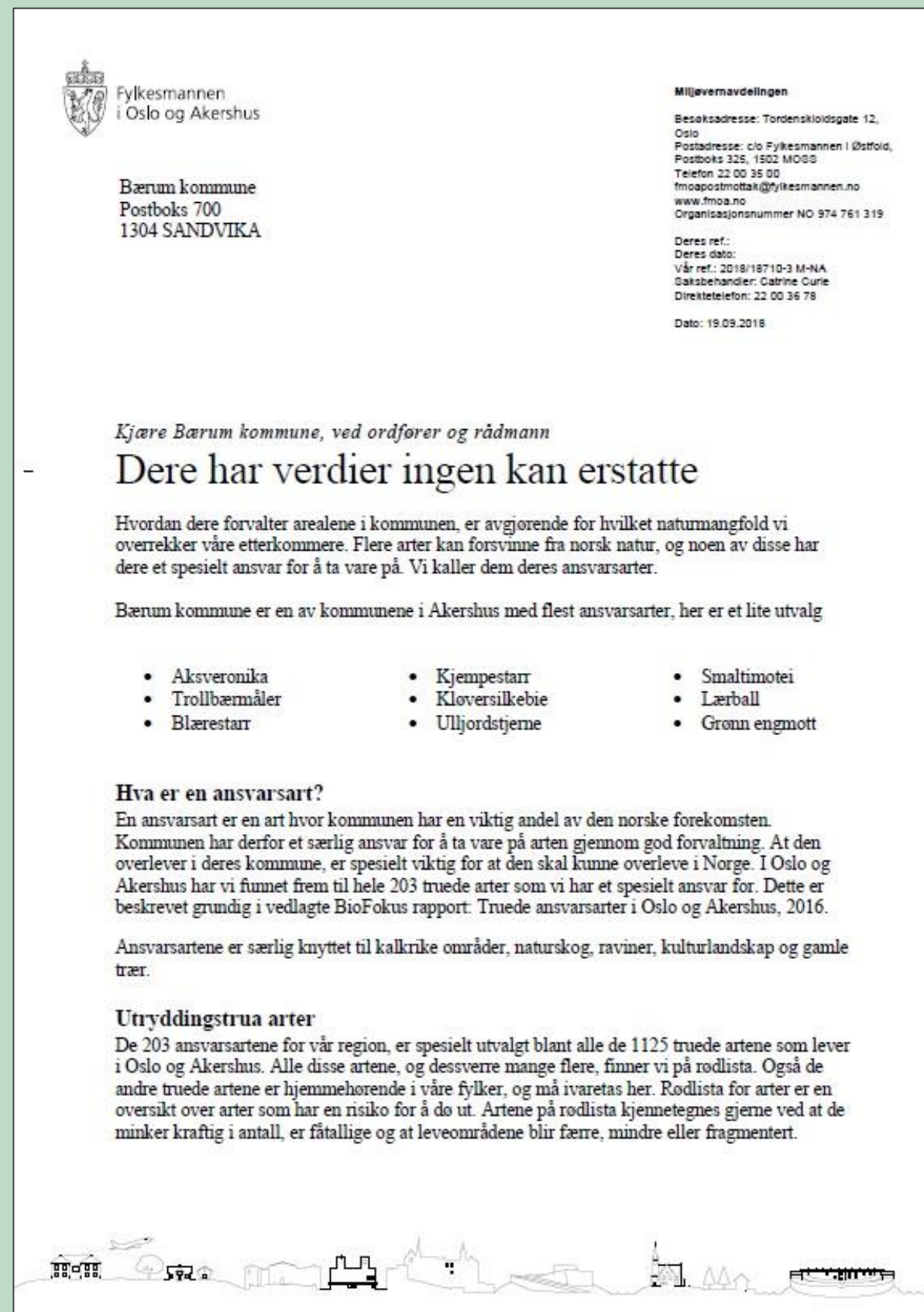
Bærums rike naturmangfold

- Bærum kommunes spesielle geografi og klima gjør at naturmangfoldet er blant de rikeste i Norge.
- Spesielt for Bærum er skogtyper, kalktørrenger og vassdrag tilknyttet de kalkrike og varme områdene i Indre Oslofjord, herunder et artsrikt Sandviksvassdrag med laks og sjørørret.
- Vassdragene og andre grøntkorridorer mellom marka og sjøen er karakteristiske for Bærumsnaturen.

Artsobservasjoner i Artskart, utsnitt fra Bærum
Kilde: Artsdatabanken

Vi har verdier ingen kan erstatte

- Brev fra Fylkesmannens miljøvernavdeling i O&A, 2018
- En ansvarsart er en art hvor kommunen har en viktig andel av den norske forekomsten
- Ansvarsartene må ha gode livsvilkår i Bærum for å kunne klare seg i Norge.

Trollbærmåler
Foto: Vladimir Kononenko

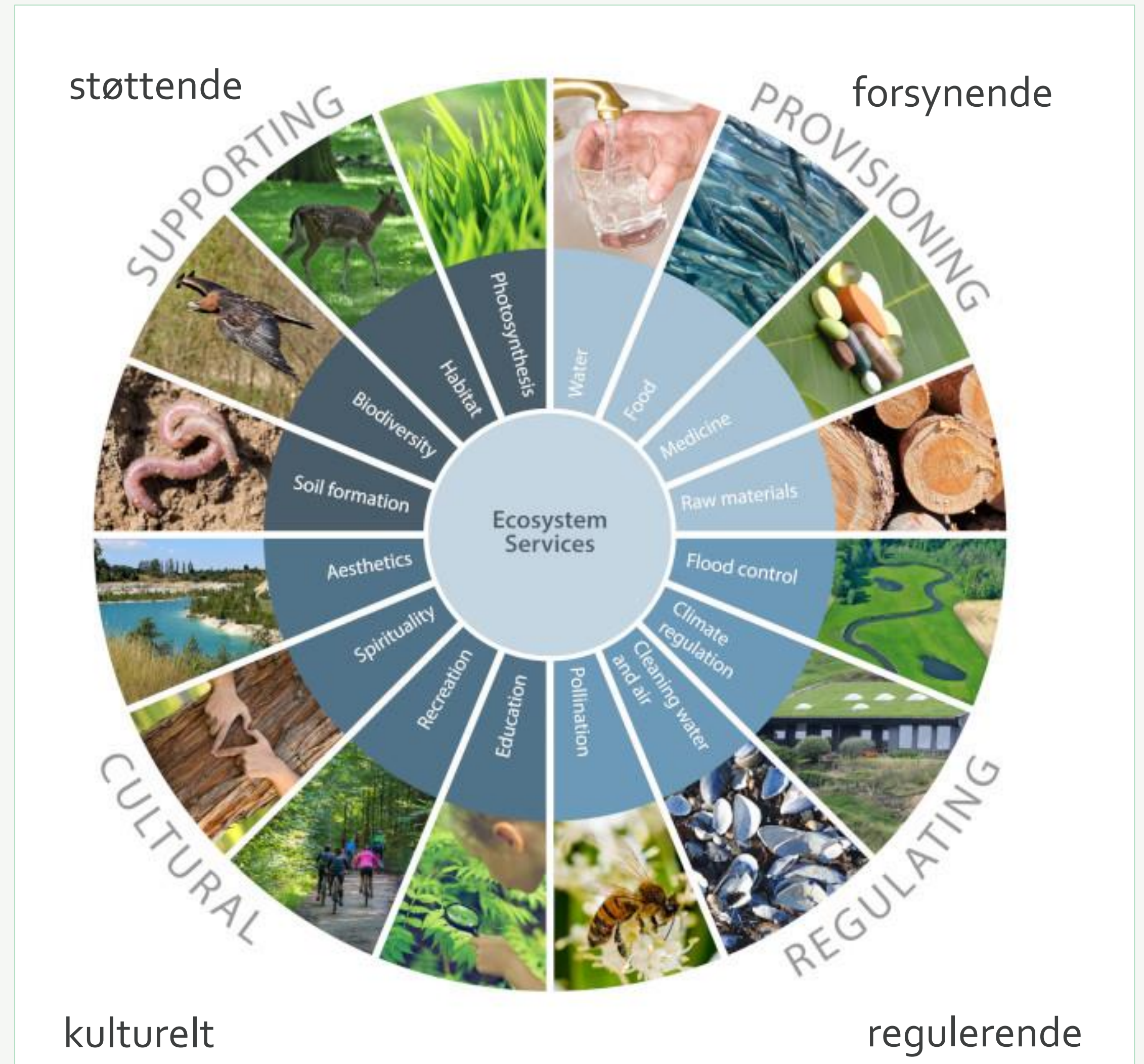
Kløversilkebie
Foto: Arnstein Staverløkk

Aksveronika
Foto: Kim Abel, Naturarkivet

Hvorfor trenger vi natur?

- Har naturen egenverdi?
- Naturens verdi for mennesker; økosystemtjenester
- Naturmangfoldet som en del av Bærums beredskap

Hvorfor trenger vi natur?

- Hva er nærnatur?
- Hvorfor er nærnaturen viktig?

Alle foto: Terje Johannessen, Bærum kommune

Hvorfor trenger vi natur?

Jeg tar egentlig bare kontakt for å fortelle deg om et nærmiljø jeg stadig går tur gjennom med hund eller barn til/fra barnehage.

Det er utpreget mye fuglekvitter der - hele året! Og da mener jeg intens fuglesang hver eneste gang jeg går der, morgen eller ettermiddag. Sommer eller vinter.

Jeg vet ikke om det er vernet eller noe dette området, men innspillet mitt er at det kanskje bør vernes? (...).

Hilsen ... (35 år, mamma og litt klimaangst, og over middels glad i naturen og fuglekvitter:))

Mail til Natur og idrett, 15.11.19

Grønnfink, foto: Terje Johannessen, Bærum kommune

Hva er utfordringene i Bærum?

Arealforbruk er hovedårsak til tap av naturmangfold

Vøyenenga, foto: Kim Abel, Naturarkivet

Fra Naturpanelets (IPBES) Tilstandsrapport for naturen på jorda:

<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/bilder/nyhetsdokumenter---old/nyheter-vedlegg/faktaark-versjon-10.pdf>

Varmere, villere, våtere klima

Dælibekken, foto: Karl Braanaas, Budstikka

Kanadagullris, foto: Øystein Røsok, Fylkesmannen i Oslo og Viken

Blyforurensing i marka

Ved Løvenskioldbanen, foto: Knut Søråas

Innfører forbud mot torskefiske i Oslofjorden

Kysttorsk, foto: Espen Andersen, Budstikka

Hvilke verktøy har vi?

- Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven), 2009

Kapittel I. Formål og virkeområde mv.

§ 1. (lovens formål)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven), 2008

Kapittel 1. Fellesbestemmelser

§ 1-1. Lovens formål

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Utdrag fra Plan- og bygningslovens formål, kilde: lovdata.no

Hvilke verktøy har vi?

Kattugle, foto: Terje Johannessen, Bærum kommune

- Internasjonale konvensjoner
- **Norges miljømål:**
 - 1) Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester
 - 2) Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nært truede arter og naturtyper skal bedres
 - 3) Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner
- **Kommunale mål og verktøy:**

Kommuneplanen, Handlingsprogram, Langsiktig driftsanalyse og investeringsplan (LDIP), Klimastrategi 2030 ...

Hva gjør vi i dag?

- uttalelser til plan- og byggesaker etter naturmangfoldloven
- kartlegging av naturtyper
- skjøtsel av viktige naturområder
- bekjempelse av fremmede arter
- frivillig vern av skogsområder i byggesonen og i marka
- oppfølging av EUs vanndirektiv og vannforskriften

To nye skogsområder vernet

Øverlandsvassdraget ved Kloppa fra Haslum ned mot Blommenholm og Sandvika er blitt vernet. FOTO: BJØRG PETRA BREKKE

DEL

Skogsområdene Kloppa ved Blommenholm og Nordre Skaugumsåsen er blitt vernet.

Christian Brevik

22. desember 2019, kl 21:24

Regjeringen har vernet Kloppa naturreservat i Bærum og Nordre Skaugumsåsen naturreservat i Asker. Dette er to av i alt 46 skogområdet i ti fylker som nylig ble vernet.

Skogsområdet Kloppa ble vernet 20.12.19
Fra Budstikka, 22.12.19

Hva kan vi gjøre framover?

- Ta vare på naturmangfoldet i tråd med FNs bærekraftsmål, internasjonale konvensjoner og nasjonale mål
- Fortsette med kartlegging av natur i hele kommunen
- Bevare og restaurere naturmangfoldet gjennom kommuneplan og reguleringsplaner
- Større satsning på gjenbruk og fortetting av allerede utbygde områder
- Jobbe videre med frivillig vern av grøntområder i byggesonen
- Tiltak for en renere Oslofjord
- Økt oppmerksomhet mot miljøkriminalitet

Ved Burudvann, foto: Terje Johannessen, Bærum kommune

Admiral, foto: Terje Johannessen, Bærum kommune

Naturen er vogga livet kviler i, tenkjer eg.

Ruth Lillegraven

Hettingmåke, foto: Jan Henrik Haugen Olsen, Bærum kommune
Kategorisert som sårbar på norsk rødliste 2015